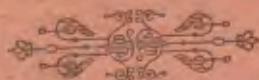

ՄԱՅԻ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԶԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՏՂՈՅ ԷՒ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿ

Ա. ՇՐՋԱՆ, Թ/ւ 10

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Պղտիկ Տրամաբանութիւն

Էջ մը Հոմերոսէն

Մեռած Թռչնիկը

Եւրոպ. Երաժշտութիւն (հօքայով)

Պղտիկ Բարի Տղան (քերթօն)

Օձը Լւ. Քաջ Տղան

Պէպէկին Խիղճը (պատկերով)

Ծառերը (Շատ պղտիկներուն համար)

ՅԱԿՈՐ ՏԻՐ-ՅԱԿՈՐԵԱՆ

ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

Պ. ԴԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

ՅՐ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԾԵՐՐՈՒԿ ՀԱՆԻՆ

ՌԵՐԵԿԱ ԿՈՄԻՏԱՍԵԱՆ

Հանելուկ, Հաշուական հարցում եւայլն.

Գ/ն 20 փարա

Տպագրութիւն ԵԱՂԻԿ, Կալաթա

S. AGAYAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

ՊՈԼՍՈՑ ԵՒ ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Տարեկան 30 դրուշ: Վեցամսեայ բաժնեզին չկայ:

ՍՐՏԱՍՈՒՀԱՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Տարեկան 7 ֆրանք:

ԲՍՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ ԿԱՆԽԻԿ

Բաժնեզինները կարելի է դրել Օսմ. մանտաբաթով, փոխ գրով, եւ կամ գրուշաթուղթով (20 հատը 20 դրուշի հաշուով):

Ծանուցման, բաժանորդագրութեան եւ թերթին վերաբերող ամէն կարգի գործառնութեանց համար դիմել մի՛ միայն՝

{زاغيك غزتهسى}

درعايمده غلطاده قورشونلى خاندە نومرو ۷

«ԾԱՂԻԿ» ՀԱՆԴԷՍ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Դուրչունյու խան, թիւ 7

Ս Ա Դ Ա Ե Ա Ն Տ Պ Ա Ր Ա Ն

REVUE "DZAGHIK,"

Constantinople, Galata, Kourehoum Han, N° 7.

ԱԶԴ. ԿԵԴՐ. ՎԼԻԹԱՐԱՆ. — Ազգ. Կեդրոնական Վարժա-
րանի շրջանաւարաններու վկայականաց բաշխման հանդէսը տեղի
պիտի ունենայ տոաշիկայ հինգ տրթի 26 Յուլիս, Ղալաթիոյ խոր-
հրդարանի սրահին մէջ, ժամը 3½/ին (բաւ թրքոյ):

ՈՕՊԷՐԴ ՔՈՒԷՃ

Վարժարանիս յառաջիկայ տարեշրջանը կ'սկսի Սեպտ. 5/18ին:
Կարգադրութիւններ եղած են վաճառականական ուսումը բաղձաց-
ուած կատարելութեամբ աւանդելու համար: Վարժարանիս մաս-
նոր լսիչ կը՝ ուսանողներու առողջութեան, մարմնաւարդներուն
և խաղերուն, ինչպէս նաև վարժարանիս ընդհանուր առողջապա-
հական վիճակին վրայ կը հսկէ: Մարմնամարզի նոր և գեղեցիկ շէնք
մը կառուցուած է նորոգագէտ, իր մէջ ունենալով մարմնամարզի
ամէն տեսակ գործիքներ, վերջին գրութեանց համաձայն:

ՈՐՆԷ

Տղաքներու և զպրոցականներու համար ամէնէն ազէկ գրա-
տունը.

— Զամա/ճրար Մեծ Նոր խանին ճակ, ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԸԼԸՃ-
ՃԵԱՆԻ Կեդրոնական Նոր Գրատունը.

ալ կուրծքը: Ետ առաւ պէպէքը, անոր աչքերուն նայեցաւ: Նո՛յն նայուածքը, նո՛յն պաղ բիւրերը գտաւ: Շրթունքին վրայ ժպի՛տ մըն ալ չկար, լացի ծա՛լք մըն ալ չկար, ինչպէս կ'ըլլար երկինքէն նոր բերուած իր պղտիկ աղբարիկին օղակի պէս կկոր չրթունքին վրայ: Սրդողեցաւ, անկիւն մը նետեց, ուր ինկաւ խամաճիկը մագերը ցրցքնուած, զգեստները խանգարուած, ծեծ կերող փողոցի աղջկան մը, գնչու որբուկի մը պէս: Խղճաց, առաւ դարձեալ, համբուրեց, ներողութիւն խնդրեց և հանգչեցուց: Անդամ մըն ալ նայեցաւ անոր հանդարտ և երջանիկ այս վիճակին վրայ, այլևս չի տպաւորուեցաւ: Վաղեց մայրիկին, խօշապէս յարձակեցաւ երկինքէն նոր բերուած իր պղտիկ եղբորը վրայ. համբուրեց, գրկեց, սեղմեց: Իրաւցնէ՛ հրեշտակ մըն էր ան իր թաց աչքերով, լուսնակ մը՝ իր պայծառ այտերով, քանարիկ մը՝ ժղպտուն, թրթռուն իր չրթունքով. նորածինը խայտաց, դողաց, ժպտեցաւ և լացաւ: Պուպրիկը գրաւուած էր: Որչա՛փ պաղ էր միւսը, որչա՛փ ձանձրանալի, որչա՛փ նեղացնող: Կարծեց թէ անիրաւ կ'ըլլար անոր համար: Յանկարծ վազեց անոր մօտ, գրգռանոյ խօսքեր ըրաւ տեսակ մը արգահատանքէ և փորձարկութենէ գրգռած, համբուրեց, չրթունքը պաղ գտաւ, անչարժութիւնը մեռելական: Իր պղտիկ սիրտին մէջ սէրը յողնեցաւ կարծես այդ խամաճիկին համար, խանդավառութիւնը չզթայի զարնուեցաւ: Կիրք մը չողաց աչքերուն մէջ, խլից՝ զայն, փետրտեց անոր բոլոր աղուոր դարդերը և խոտէ գածէ ձուլուած այդ մարմինը տարաւ կրակը նետեց: Բարձրացող ծուխերուն մէջ կեցաւ դիտեց թէ անոր աչքերը պիտի արցունքոտէի՞ն, չրթունքը պիտի ծալուէ՞ր, թեւերը գալար մը պիտի ունենայի՞ն, դիտեց այնպէս ինչպէս գիտուն մը պիտի զննէր իր բնասխօսական մէկ փորձը, վիրարոյժ մը անդամահատական գործողութիւն մը: Ետքը, դոհ, շիտակ վազեց մայրիկին քով, ու աղուոր խոպոպները թոթուելով գոչեց.

— Մայրիկ ես ա՛ս պէպէքը կ'ուղեմ, միւս պէպէքը չեմ ուզեր, չեմ սիրեր: Ան ինծի չսիրեր, սիրտ չունի, հոգի չունի, կըրակը նետեցի ես անիկա... Հոգի չունեցողը, սիրտ չունեցողը ի՞նչ կ'ընեն, կրա՛կը կը նետեն:

ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ուածները: Ստոյգ է թէ ոճի ինչ ինչ յատկութիւններ աներեւոյթ կրկնան թարգմանութեան մը մէջ: Բայց յատկութիւններ կան որոնք բուն շարադրութեան հետ կապ ունին, գործին ամբողջական ընթացքին կամ բնութեան հետ, և այդ յատկութիւնները կը մնան անլթար, ինչ լեզուով ալ թարգմանուին անոնք: Յոյներուն մէջ գրեթէ բնավզական եղած է շարադրելու արուեստը, այսինքն՝ իրականութեան մէջէն զատել ընտրել ամենէն աւելի արտայայտիչ գիծերը, և զանոնք յարգարել կտրգի դնել ա'յնպիսի կեպով մը որ փոխադարձաբար արձեցնեն զիրենք: Յոյները ի բնէ գեղարուեստագէտ էին: Հոմերոս լեցուն է առանձին տաղերով, որոնցմէ անջատարար կարելի է ամբողջական պատկերներ ձեւացնել. մէկ բառը, մէկ մակդիրը կը բաւէ անոր՝ մեր աչքերուն առջեւ նկար մը պարզելու համար: Ածականներու շուայութիւն չկայ, իւրաքանչիւր գոյական կամ անուն զինքը յատկանշող մակդիրը ունի, գեղապատշաճ ու հափաւոր, զոր օրինակ՝ Ողիմպոս լեռը կը կոչէ «հազարալինեայ» կամ «բիւրալին», ծովը «սպիտակափայլ», կղզի մը «ապսուտուտ» կամ «անտառախտ» և մանաւանդ, երբ ա'լ աւելի կ'ընդլայնէ իր մտածումը, զարմանալի է տեսնել թէ ինչ զիւրութեամբ մանր մտտերը, միշտ լաւ ընտրուած և ժուժկալօրէն արտայայտուած, կարծես իրենք իրենցմէ կը կարգաւորուին, ճշգրիտ ու վճիռ ամբողջական սպաւորութիւն մը արտադրելու համար: Օրինակ մը — «Տրովացիք, ինքնավստահ, գիշերանց բանակեցան երկու բանակները իրարմէ բաժնող անջրպետին մէջ, և անհամար խարոյկներ վառեցին: Այսպէս, երբ երկնքին մէջ արփիք կը չողան իրենց բովանդակ պայծառութեամբ փայլակնանման լուսինին շուրջ, և երբ օդը հով չունի, անհուն այերքը քողարկող առագաստը կը պատուի երկնքին մէջ, և բոլոր արփիական հուրերը երեւան կը բերէ, և հովիւին սիրտը ցնծութեամբ կը խայտայ: Այսքան բազմաթիւ կ'երեւան իլիոնի առջեւ Տրովացիներուն վառած խարոյկները, նաւատորմին և Դսանթոսի ջուրերուն միջեւ: Ձիերը ճերմակ գարին ու վարսակը ճարակելով, կառքերուն մօտ կեցած, կը սպասէին որ Սրշալոյսը աշտանակէր իր բարձրագոյն աթոռին վրայ:»

Պիտի ներուի՞ որ հոս այս հատուածին գրաբառն ալ դնենք, թէեւ մեր պղտիկները գրաբառէն ա'յնքան կը խրտչին և հետզհետէ մեր հին լեզուին հիանալի քաղցրութենէն կը զրկուին չարաչար:

Իսկ նոքա մեծամեծս արկեալ ընդ միտ, նըստեալ կային
 Ի մարտին չաւիղս ըզգայգն ի բուն հրատոս արկեալ ի խիտ:
 Օրինակ իմն ընդ երկինք ըզլուսագեղ լուսնիւն ըսփիւ:

Երեւեալ հըրատք պայծառք, յորժամ անհողմ իցէ արփին,
 Եւ քնաւ ծագեն դիտանոցք և բարձրաբերձ սարք և անտառք,
 Եւ ցեւեալ պատառի յերկնուստ արփի տնվայրափակ,
 Եւ արփիք բոլոր ի յայտ գան և խընդայ հովիւն ի սիրտ,
 Այնչափ ընդ մէջ նաւկներոյն և հոսանացրն Բաանթոսի
 Տրովացոց լուցեալ խարոյկք երեւին Տրոյայ հանդէպ:
 Հազարք ի դաշտն այրէին հրատք, և առ միում միում
 Ընթեր

Նըստէին յիսուն յիսուն այր տո ճաճանչ վառեալ բոցոյն:
 Իսկ երկվարքն ի ճարակ սպիտակ գարոյն և հաճարոյ
 Առ կառօքն կացեալ՝ գեղեցկաթուռ Այգոն մնային:
 Թարգմ. Հ. Արսէն Բագրատունի,
 Երգ Ը., վերջին մասը:
 ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԵԱՍԵԱՆ

ՄԵՌԱԾ ԹՈՉՈՒՆՆԸ

Նուարդ կուլար. «Ինչո՞ւ կուլաս» իր մայրն ըսաւ.
 Ու աղջիկը ցուցուց անշունչ իր հէգ. թռչուն:
 — «Ո՛հ խեղճ թռչնիկ. բայց ո՞ն, այդչափ մի՛ լար, մի՛ դուն
 «Բեզ կուտամ ես նոր թռչնիկ մը աւելի լաւ,
 «Որ զայն պահես: Սրբէ՛ աղջիկս, քու արտասուք»:
 Իսկ աղջիկը ըսաւ լալով հեղձամղձուկ,
 — «Ո՛չ մէկ թռչուն, դիտ սիրտիկ ո՞ն չի կրնար,
 «Բանդի ցաւիս կ'աւերնայ խայթ խղճի: Մէկ օր,
 «Ա՛խ, դիտնայիր, մայրի՛կ»: — «Հոգիս, է՛ ի՞նչ կայ որ...»:
 Հեծկըլտանքէն անոր ձայնը տկարանար...
 «Թռչնոյն համար դուն ինձ չաքար տուիր մէկ օր...
 — «Է՛, ե՞տքը...»: — «Է՛, մայրիկ, կերայ ես այն կըտոր»:

Ո՛վ սիրելի զաւակներս, առակ մ'է սա,
 Եթէ թռչնոյ մը դոյզն վնաս հասցնելով
 Անոր մահէն մարդ կը կրէ աղետորով
 Խղճի խայթեր, որ մորմոքի և սաստիկ լայ.
 Օր մը ի՞նչ զիղջ, պիտի կրէ կսկծազին
 Այն որ բան մը գէթ ըրած չէ իր ծնողքին:

Թարգմ. Ս. ԳԱԲՐԵԱՆՅԱՆ

LOUIS RATISBONNE

ՆՈՐ ԷՋ ՄԸ “ԾԱՂԻԿ”Ի ՄԷՋ

—→→→00←←←—

ԴՊՐՈՅԱԿԱՆ ՆՆԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆԸ

Ծաղիկ իր ընթերցողներուն և ընթերցունչներուն համար շատ հեկան և օգտակար էջ մըն ալ կը բանայ այսօր: Իբր տղոց և դպրոցականներու թերթ, արձակուրդի տալիս, կը խոստանանք հրատարակել փոքր և ինքնագիր գրութիւններ որոնք դպրոցականներու կողմէ զրկուին մեզի: Ասիկա հաճելի մըրցում մը պիտի ըլլայ նաեւ զանազան վարժարաններու տալիսներուն միջեւ, իրենց կարողութիւնները յայտնելու և գրելու փափաքը գոհացնելու համար: Գլխաւոր պայմանը այն է որ գրուածը քերականօրէն ճիշդ ըլլայ և առանց տառաւորալի: Իսկ նիւթերը պէտք չէ գիրքերէ առնուած ըլլան, այլ ինքնագիր, հոգ չէ թէ շատ պարզ ըլլան: Այսօր առաջին անգամ մեր այս «Դպրոցականներու Բաժին»ին մէջ կը հրատարակենք Բերայի էսսեան վարժարանէն օրիորդ Ռերեկա Կոմիտասեանի մէկ գրուածքը, որ Ծաղիկի զրկուած է վարժարանին հայերէնի ուսուցչուհի և գրագիտուհի Տիկին Սիպիլի յանձնարարութիւնով:—

ՔՈԶՆԻԿԻՆ ԲՈՅԸ ԵՒ ՔԱԶ ՏՂԱՆ

Մտիկ ըրէք տղաք, կարճ պատմութիւն մը պիտի պատմեմ, շատ կարճ: Մանկութեանս ժամանակ մեծ մայրիկս ինծի պատմած էր քաջ տղու մը պատմութիւնը: Ահա թէ ինչպէս:

Ժամանակին թռչուն մը ծառի մը վրայ բոյն կը շինէ. քանի մը օր ետքը չորս հատ կ'որիկ հաւկիթ կ'ածէ հոն և բաւական ժամանակ զանոնք թռչելուն տակ տաքցնելով ձագուկներ կը հանէ, որոնք ո'չ թեւ ունէին թռչելու, ո'չ փետուր՝ տաքնալու. իրենց մօրը խնամքին շատ պէտք ունէին:

Օրին մէկը մայրիկը կը թռչի կ'երթայ կեր փնտռելու համար: Յանկարծ չար օձ մը կուգայ և սողալով սողալով ծառին վրայ կ'ելլէ, բոյնին կը մօտենայ: Պզտիկ ձագերը այս չարածճի սողունը տեսնելով ճիւ ճիւ կը պոռան, մայրիկսին կը կանչեն, բայց անօգուտ. ու անգութ օձը իրենցմէ մէկ հատը անփիշապէս յափշտակելով և առանց միւսներուն ձայնը լսելու, դէպի վար կը սողոսկի:

Հաղիւ անիկա գացած էր, թռչուն մայրիկը ուրախութեամբ կեր կը բերէ իր ձագուկներուն։ Բայց ի՞նչ տեսնէ, փոխանակ առնալ կերը տեսնել ուրախանալու, կը սկսին իրենց ճիւղումներով հասկցնել թէ իրենց եղբայրներէն մէկը թշնամի մը զոհ եղած է։ Մայր-թռչունը շատ կը ցաւի իր ձագուկին վրայ, սալայն հետեւեալ օրը դարձեալ կը թռի, կ'երթայ ուտելիք փնտռելու և ձագուկները նորէն առանձին կը մնան բոյնին մէջ։ Չար օձը այն օրն ալ կուգայ և ձագերէն հատ մըն ալ կ'առնէ վար կ'իջնայ։ Խեղճ ձագուկները երկու հատ կը մնան, և ճիւղալով մայրիկներուն կ'իմացնեն եղբու թիւնը։ Երրորդ օրը մայրիկը չուղեր երթալ, և բոյմացնեն եղբու թիւնը։ Բայց կէս օրէն ետքը ձագուկները կ'անօթեանին մէջ կը սպասէ։ Մայրիկը տրտում տխուր կը թռի նորէն։

Օձն ալ կարծես թռչունին երթալուն կը սպասէր։ չուտ մը ծառէն վեր կը սկսի սողոսկիլ։ Բարեբախտաբար, այդ միջոցին, ձեր հասակէն պզտիկ տղայ մը, ծառին տակէն կ'անցնի, կը տեսնէ օձին վեր՝ դէպի բոյնին երթալը։ Կը մտածէ ինքնիքն, և չուտ մը իր մայրիկը միտքը կուգայ, ու կ'ըսէ. «Անշուշտ այս պզտիկներն ալ մայրիկ մը ունին, որ պիտի լայ, եթէ զիրենք չգտնէ»։ Ուստի անմիջապէս խոշոր քար մը կ'առնէ գետնէն և մոռնալով վտանգը, կ'ուղղէ անոր, չուտ մը կը ջախջախէ չար սողունին գլուխը։ Օձը կը գալարի ու կ'իյնայ գետին։ Թռչնիկները այս տեսնելով շատ կ'ուրախանան, և ճիւճիւքն ընելով մայրիկին կը սպասեն։ Այս միջոցին թռչուն մայրիկը լսելով փոքրիկին կը սպասեն։ Այս միջոցին թռչուն մայրիկը լսելով փոքրիկներուն ճիւճիւքն կը հասնի արագաբար, և կ'ուղղէ բոյնին մօտը գտնուող տղան կողահարել, կարծելով թէ ձագուկներուն թշնամին ան է։ Բայց թռչնիկները կը հասկցնեն մայր թռչունին թէ այն տղան իրենց տղատիչն է։ Ասոր վրայ մայրիկն ու ձագուկները ուրախանալով կը ցատկոտեն բոյնին մէջ, իսկ տղան ուրախ ու զուարթ տուն կը վերադառնայ, մայրիկին կը պատմէ ըրած քաջագործութիւնը, անիկա ալ «Ապրի'ս տղաս» ըսելով երեսները կը համբուրէ և ազուոր պարզելու մը կուտայ։

ՌԱՐԵԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԱՍԵԱՆ

Առակեցունքի Էդուան Վարժապետի

Պ Է Պ Է Ք Ի Ն Խ Ի Ղ Ճ Ը

Այս պզտիկ պէպէքը իրենց խոհանոցին դուռը բաց գտնելով մտաւ ներս: Ի՞նչ կ'ընեն խոհանոցին մէջ, եթէ ոչ նայիլ կամացուի մը թէ պնակներուն մէջ ինչե՞ր կան ուտելիք: Ասանկ կը մտածէր պէպէքը որ անմիջապէս գործի սկսաւ:

Բայց ծխնելոյղին վրայ նայելու համար հասակ պէտք էր. և պէպէքը հաղիւ կրնար հասնիլ եղբրքին: Ի՞նչ աղէկ պիտի ըլլար, երբ սանկ քիչ մը բան դնէր բերանը կաթ-նապուրէն: Նւ արդէն իրը չէ՞ր մի ան...: Սակայն հա-կառակ իր ճիգերուն, բալդը չէր ժպտեր իրեն...: Ի զուր ոտքին ծայրերուն վրայ կը բարձրանար, ի զուր կը հառա-չէր. իր պտորիկ թաթիկները հաղիւ ծխնելոյղին երկաթին կը հասնէին, բայց զայն չէր կրնար ասլին քաշել:

Վերջապէս, յոգնած, յուսահատած քաշուեցաւ... սակայն իր ձեռքերը որոնք պահ մը առաջ ճեփ ճերմակ էին, հիմա սեփ սեւ, մուր եղած էին, և դպած տեղերնին հետք կը ձգէին: Ուսկից եղեր էր աս: Պէպէքը բացաւ թաթիկները, նայեցաւ, կարծես աղէկ մը հասկնալու հա-մար. յետոյ, միամտօրէն ժպտելով, գոհունակութեան «ժ...խ» մը արձակեց:

Պզտիկ հրեշտակին խիղճը այդ պահուն աւելի մաքուր էր, քան ձեռքերը:

Զ Ա Փ

Երգերը կամ երաժշտական կտորները հաւասար տեւողութեամբ կարճ մասերու կը բաժնուին. այս մասերուն իւրաքանչիւրը Չափ կը կոչուի:

Երաժշտական գրութեան մէջ չափերը կը դատուին պղտկ ուղղաձիգ գիծով մը:

Որ և է երգի մը չափերը պէտք է հաւասար ըլլան իրարու. այսինքն եթէ երգի մը Ա. չափը Պլանշ մըն է, միւս չափերն ալ պէտք է որ Պլանշ մը կամ Պլանշի մը արժողութեամբ ձայնանիշներ ըլլան:

Չափերն ալ կը բաժնուին հաւասար տեւողութեամբ մասերու՝ որոնք ժամանակ կը կոչուին:

Երկու տեսակ չափեր կան, պարզ չափ և խաղաղեալ չափ:

Պարզ կը կոչուին այն չափերը, որոնց իւրաքանչիւր ժամանակը երկուքով բաժանելի արժէք մը կը ներկայացնէ, ինչպէս Պլանշ մը, Նուառ մը, Բոսլ մը:

Ռոնտը իբր միութիւն չափի կը գործածուի. հետեւաբար պլանշը որ $\frac{1}{2}$ մասն է ռոնտին կը ներկայացնենք 2 թուանշանով, նուառը որ $\frac{1}{4}$ մասն է ռոնտին կը ներկայացնենք 3 թուանշանով. իսկ քոսլը որ $\frac{1}{8}$ մասն է ռոնտին կը ներկայացնենք 8 թուանշանով:

Ամէնէն գործածական պարզ չափերն անոնք են որոնց իւրաքանչիւր ժամանակը կը պարունակէ նուառ մը:

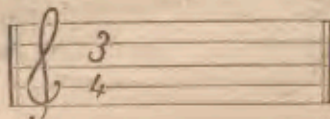
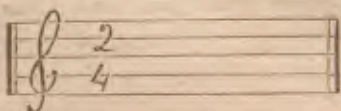
Գլխաւոր պարզ չափերն են.

Երկու չորրորդ չափը, որ երկու ժամանակ ունի:

Երեք չորրորդ չափը, որ երեք ժամանակ ունի:

Չորս չորրորդ չափը, որ չորս ժամանակ ունի:

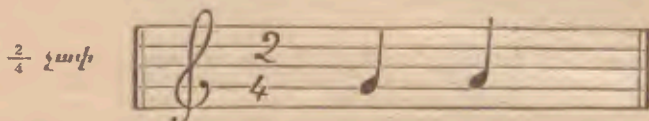
Երաժշտական գրութեան մէջ այս չափերը կը գրուին այսպէս.

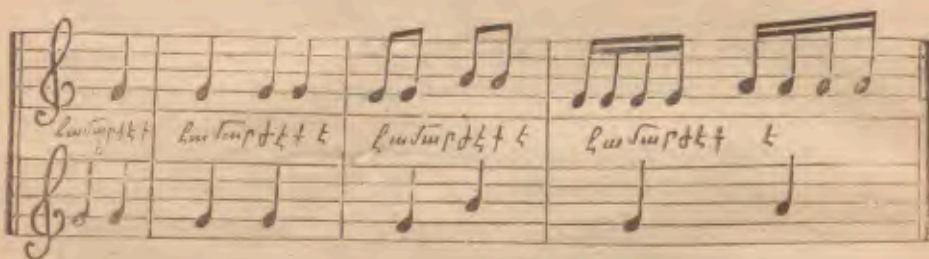

$\frac{2}{4}$ ԵՐԿՈՒ ՉՈՐՐՈՐԴ ՉԱՓ

$\frac{2}{4}$ Հալին մէջ երկու թուանշանը կը ցուցնէ թէ չափը երկու ժամանակ ունի, իսկ $\frac{4}{4}$ թուանշանը կը ցուցնէ թէ իւրաքանչիւր ժամանակ $\frac{1}{4}$ ունի է, այսինքն նուառ մը:

Վերի օրինակին մէջ տեսնուած նուառներու տեղ կրնանք համարժէք ձայնանշաններ դրածնել:

ՅԱՐԱՌԹԻՒՆ. ՄԵՐՏԻՉԵԱՆ

Ծ Ա Ռ Ե Ր Ը

Ծառի վրայ ելելը տղոց մեծագոյն հաճոյքն է: Աղէկ մարզանք մըն է տափկա, բայց խոհեմութիւնը պէտք չէ ձեռքէ ձգել:

Անցածները Հրեայի տղայ մը իրենց պարտէզին ծառին վրայ ելեր էր և կը խաղար՝ ուրախ դուարժ: Յանկարծ հաւատարակչու թիւեր կորսնցնելով վար ինկաւ և խեղճ ազուն ոտքը կտարեցաւ: Հիմա կազ կը պտտի այդ աղան:

ՊԶՏԻԿ ԲԱՐԻ ՏՂԱՆ

(ՀԷՔԵՆԱԹԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ ԿՈՄՍՈՒՀԻ ՏԸ ՍԵՎԻՏԻՈՒ)

ԱՌԱՋԻՆԻՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄԸ. — Ժամանակին աղիւս մայր մը եւ տղայ մը կա-
յին: Մայրը որ մը նիւանդացաւ եւ մեռնելու մօտ էր: Բարեգործ Պարիկը յանձնա-
րարեց տղան՝ Վահանի որ երթայ մօտակայ խիս բարձր եւ վստահաւոր լինող
քերէ հոն բուսնող «կեանքի ճունկ» որպէսզի մայրիկը աղկկնայ: Վահան անձ-
նուէր եւ քաջարի տղայ, նամբայ կ'ելլէ:

Բ.—ԱԳՈՒՍԷ, ԱՔԼՈՐԸ ԵՒ ԳՈՐՏԸ

Պղտիկ Վահան հաստատամիտ քաղեց զէպի լեռը որ տեսնուա-
ծէն շատ աւելի հեռու էր. փոխանակ կէտ ժամէն հոն հաս-
նելու՝ ինչպէս կը կարծէր՝ ամբողջ օրը քաղեց անոր ստորոտը
հասնելու համար:

Ճամբուն մէկ երրորդը հաղիւ առաջացած՝ Աղուաւ մը տեսաւ
որ թաթերէն բռնուած էր չոր տղու մը լարած թակարդին մէջ:
Խեղճ Աղուաւը ի զուր կը փորձէր ազատիլ այս ծուղակէն որ ան-
գթօրէն կը տառապեցնէր զինքը: Վահան վաղեց, թուշունին ոտքը
կապող թելը կտրեց եւ ազատեց Աղուաւը որ թռաւ, սա խօսքերը
պոռաւով իր ազատարարին:

— Շատ չնորհակալ եմ բարի Վահանս, քեզի պիտի փոխարի-
նեմ այս բարութիւնդ:

Վահան դարձաւ Աղուաւի մը խօսիլը լսելով, սակայն չա-
րունակեց դարձեալ իր ճամբան:

Ժամանակ մը ետք, երբ թանձր մացառի մը մէջ հանդիպեց,
կտոր մը հաց կը ծամէր, Աքլոր մը տեսաւ որ Աղուէսէ մը կը
հալածուէր, եւ հակառակ անլուր ճիւղերու, բռնուելու վրայ էր:
Աքլորը անցաւ Վահանի շատ մօտիկէն, որ ճարտարօրէն բռնեց
զայն, իրեն քաշեց եւ պահեց զայն իր զգեստին տակ, այնպէս որ
Աղուէսը չտեսաւ: Աղուէսը շարունակեց արշաւել, կարծելով որ
Աքլորը աւելի հեռունները թռած էր: Վահան չշարժեցաւ մինչեւ
որ Աղուէսը այլեւս չտեսնուեցաւ, այն ատեն արձակեց Աքլորը որ
անոր ըսաւ զամ ձայնով:

— «Շատ չնորհակալ եմ բարի Վահանս, քեզի պիտի փոխա-
րինեմ այս բարութիւնդ:

Վահան յոգնութիւնը առած էր, ոտքի ելաւ եւ շարունակեց
քալել:

Երբ փողոցի մը ծայրը հասաւ, տեսաւ խեղճ Գորտ մը որ որս
պիտի ըլլար Օձի մը: Գորտը կը սարսուար, սակայն վախէն անդա-
մար:

մաշուծուած՝ չէր կրնար փախչիլ։ Օձը բերանարաց արագաբար կը մօտենար անոր։ Վահան խոշոր քար մը առաւ և այնքան վարպետութիւնով նետեց Օձին բաց բերանին մէջ որ, այն պահուն երբ սողունը պիտի կլլէր Գորտը, քարը մտաւ Օձին կոկորդը և զայն խեղդեց։ Գորտը ցատքելով հեռացաւ գոչելով Վահանին.

— Շատ չնորձակալ եմ ազնիւ Վահան, քեզի պիտի փոխարինեմ այդ բարութիւնդ։

Վահան որ արդէն Ագուաին և Աքլորին խօսիլը լսած էր չզարմացաւ Գորտին ալ խօսելէն և ճամբան շարունակեց։

Քիչ ետք հասաւ լերան ստորոտը։ Բայց տեսաւ որ հոնկից կ'անցնէր լայն և խորունկ գետ մը, այնքան լայն որ հաղիւ կը տեսնուէր միւս եզերքը։ Վահան այսպիսի կեցաւ։ Ընթերցեալ ըտաւ. «Գուցէ կամուրջ մը, հուն մը (գետի մէջէ ոտքով անցնելու ճամբայ) կամ նաւ մը գտնեմ։ Սկսաւ գետին երկայնքն ի վար երթալ, որ լերան շուրջը կը դառնար. բայց ամէն կողմ լայն և խորունկ էր, և ոչ մէկ սեղ ոչ կամուրջ, ո'չ նաւ կար։ Խեղճ Վահան յուսահատ նստաւ ջուրին եզերքը և սկսաւ լալ։

— Բարի՛ Պարիկ, բարեգո՛րծ Պարիկ, օգնութեան եկո՛ւր ինձի, հեկեկաց ան։ Ի՞նչ օգուտ գիտնալս թէ լերան գագաթը կայ տունկ մը որ սիրական խեղճ մայրիկս պիտի բռնէ, երբ չպիտի կրնամ հոն հասնիլ...

Այս պահուն աղուէտին յարձակումին դէմ իր պաշտպանած Աքլորը գետեզերքը տեսնուեցաւ և բաւ անոր.

— Բարի Պարիկը բան մը չի կրնար ընել քեզի համար։ Այս լեռը իր կարողութեան սահմանէն դուրս է. բայց դուն իմ կեանքս աղատեցիր, ես ալ երախտագիտութիւնս յայտնել կ'ուզեմ քեզի։ Հեծի՛ր կռնակս Վահան, և Աքլորներու Սատուածը վկայ, ես քեզի միւս եզերքը պիտի տանիմ։

Վահան չվարանեցաւ։ Յատքեց Աքաղաղին կռնակը սպասելով որ ջուրը պիտի խնայ, Սակայն չի թրջեցաւ անգամ, որովհետեւ Աքլորը այնքան ճարտարութեամբ իր կռնակը առաւ տղեկը որ կարծեց թէ ձիու մը վրայ հեծած է։ Ուժով մը փարեցաւ Աքլորին կատարին և կենդանին սկսաւ անցքը։ Գետը այնքան լայն էր որ քսանըմէկ օր ամբողջ թռաւ՝ միւս եզերքը հասնելու համար, և այս քսանըմէկ օրուան մէջ Վահան ո'չ անօթութիւն զգաց, ո'չ ծարաւ, ո'չ քուն։

Երբ միւս կողմը ժամանեցին, Վահան քաղաքավարօրէն շնորհակալ եղաւ Աքաղաղին, որ շնորհալի կերպով իր փետուրները ցցեց և անհետացաւ։

Վայրկեան մը ետք երբ Վահան ետեւը դարձաւ, գետն ալ անհետացած էր։

«Անտարակոյս Լերան Ոգին էր որ կ'ուզէր զիս արգիլել հոն հասնելէ — ըսաւ Վահան — Բայց բարեգործ Պարիկին օգնութիւն տովը ահա նպատակիս մօտեցայ»։

(Շարունակելի)

ՇԵՐՈՒԿ ԼԱՆԻՆ

Մ Տ Ք Ի Զ Բ Օ Ս Ա Ն Ք

Հաշուական հարցում թիւ 10.

ՀՀՀՀԿԿ Թիւը բազմապատկել ա՛յնպիսի Թիւով մը, որու արտադրեալէն բազմապատկող Թիւը հանելով, մնայ հինգ զեռօ:

Հանելուկ թիւ 10.

Լիճ մը ունինք մենք մեր տուն,
Մէջը ջուրով լեփ-լեցուն,
Հոն կ'երկարի ճերմակ օձ
Շրթունքով մը ոսկեզօծ:

Ծիշդ լուծողներն երկու հոգի վիճակով կ'ստանան մէյ մէկ նոր հրատարակուած գիրք:

Պատասխանները պէտք է գրել կողքին վրայի կտրօնին վրայ, կամ կտրօնը պէտք է կցել պատասխանին: Հախառակ պարագային ընդունելի չպիտի ըլլան:

Թիւ 9. Հաշուական հարցումին պատասխանն էր. — Ճամբորդը ունէր 14 շրուշ: Ա. օրը ծախսեց 8 շրշ., Բ. օրը 4 շրշ., և Գ. օրը 2 շրուշ:

Թիւ 9 հանելուկին լուծումն էր ԿԱՐ-ԿԻՆ, որուն՝ հետեւեալ տիրուն ոտանաւորով պատասխանած է Ֆէրիտիյէէն՝ Օր. Փայլինէ Գ.

Կինը՝ վեհազոյն փայլը իր յարկին՝
Պարկեշտութեան ալ տիպարն ու յարգին.
Կարին է որ լոկ կ'ընծայէ յարգին՝
Իրեն օրական զբաղմանց կարգին:
Սակայն կար ու կին երկուքն ի հարկին
Երբոր միանան կը կաղմեն կարկին:
Փայլինէ Գ.

Ծիշդ լուծողներն են. —

Օրթագիւղի Ազգ. Վարժարանէն՝ Լեւոն Խանճեան, Սուրբիկ Հէքիմեան, Մառի Մուրատեան, Արմինէ Պոյաճեան:

Մայր-Վարժարանէն՝ Անժէլ Դաղանճեան, Նուարդ Աղաչբաճեան:

Պեշիկթաշէն՝ Եղուարդ Չօփուրեան, Փիլիպպոս Էշիկեան, Ճորէն Աւետիսեան և Կոստանդ Չիթճեան:

Դաւրզղի Արամեանէն՝ Ստեփան Մկրտիչեան, Կեսարուհի Ֆրէնկեան:

Պերպերեան Վարժարանեն՝ Միրիճան Մխարճեան, Հրանտ
Գալֆեան :

Բերայեն՝ Սահակ Ոսկիանեան, Փայլինէ Գ., Մառի Պ. Վար-
դանեան :

Գասրգիւղի Մխիթարեանեն՝ Հայկ Ճիւղճեան, Յարութիւն
Պրէնկեան :

Գարթալեն՝ Գրիգոր Յարութիւնեան :

Մազրիգիւղի Տաճեան Վարժէն՝ Գեղանոյ Սղապէկեան :

Կեդր. նախակրթարանեն՝ Տիգրան Սոջատուրեան :

Մեծ Կղզիեն՝ Կարապետ Քաչանեան :

Բերա՝ Աղխասախրացեն՝ Հայկունի Գորապեան :

Բազրասունի Վարժարանեն՝ Հրանտ Գորապեան :

Կեհիկ Փաշայեն՝ Հերմոնէ Հաբարձուրեան :

Սկիւսարեն՝ Մալմիսէ և Սիմոն Վալիտէան :

Խապիւղեն՝ Խաչիկ Միշրանեան :

Իսկ Պանսրմայեն ալ լուծած էր Բերուզ Գ. Արղումանեան :

Նիկովիդիայեն՝ Յովհաննէս Յովնանեան և Յակոբ Նալ-
պանտեան :

Վերոյիշեալներէն ոմանք հանելուկը լուծած են և ոմանք ալ
հաշուական հարցումը :

Վիճակները շահեցան Օրթագիւղի Վարժարանէն Լեւոն Խան-
ճեան՝ որ Կ'ստանայ 3 միս Ծաղիկ, և Գարթալէն Գրիգոր Յա-
րութիւնեան որ Կ'ստանայ մէր խոստացած Բնթերցանութեան
գիրքը :

ՀԱՆԵԼՈՒԿ ԼՈՒԾՈՎՆԵՐՈՒՆ

Ծաղիկ ազկից վերջ հինգ չաբթի իրիւնները հրապարակ պե-
տի ելլէ : Հետեւաբար լուծումները պէտք է խնայաբար ունենան
նին դոնէ հինգ չաբթի առուու մասը մինչեւ 3 : Այս առուու ստա-
ցանք կործաններ որոնք թիւ 8 հանելուկը կը պարունակէին, մինչ
գաւառներէն իսկ օրը օրին կը հասնի նոյն չաբթեան պատաս-
խանները : Կերեւի թէ զրիկու զգուարութեան համար է որ մեր
ձեռքը չեն հասնիր պատասխանները : Գիւղերուն համար կը
յանձնարարենք որ 10 փարանոց քաթ-քոսթալի մը վրայ դրեն
լուծումը, ճակատը փակ չեն կործնը և զոյն խմբադրութեան
հասցէին : Իսկ Պոլսոյ և Բերալի կողմի ընթերցողները կրնան իրենց
պատասխանները յանձնել լրագրաւաճառներու, որոնք տպարանիս
կը յանձնեն դանօնք :

Լուծում թիւ 10 հանելուկին եւ հարցումին.